

Fraaie kungfu-vechtkunst in caleidoscopisch decor

Dans Sutra van Sidi Larbi Cherkaoui. Gezien 29/8 Stadsschouwburg Groningen. Info www.125jaar.nl

Door

INGRID VAN FRANKENHUYZEN
De Chinees-Amerikaanse vechtfilmacteur Bruce Lee was zijn jeugdheld. Het ging Sidi Larbi Cherkaoui (1976) niet zozeer om het nadoen van de spectaculaire sprongen en kreten, maar om de filosofie achter de vechtkunst kungfu. Als jongen verdiepte de Vlaams-Marokkaanse choreograaf zich in de oorsprong van de kungfu: de Shaolin-tempel in China. Een deel van de monniken mediteert, een deel concentreert zich op de vechtsport. Cherkaoui is een cultuurreligieus onderzoeker, dus ging hij in retraite in de tempel. Met zeventien 'vechtmonniken' maakte hij de voorstelling *Sutra*; het woord voor een boeddhistische preek. *Sutra* was dit weekeinde te zien in de schouwburg van Groningen, als opening van het 125-jarige jubileum.

Cherkaoui doet zelf mee aan de zijlijn, als vaderfiguur voor de tienjarige novice Dong Dong. Alleen aan het eind vecht hij even mee. Hoewel Cherkaoui een geweldig eclectische danser is, valt dan ineens op hoeveel sneller en scherper de jonge monniken springen, draaien en trappen. De beminlijke Cherkaoui heeft als 'live regisseur' een schaalmodel voor zich van langwerpige houten blokjes die hij telkens opnieuw rangschikt. Parallel eraan komen langwerpige open kisten tevoorschijn waarin de monniken verdwijnen kunnen. Maar er wordt vooral mee gezeuld om Cherkaoui's maquettevormgeving in het groot na te doen.

Het spel met de kisten is magisch. Telkens als je denkt dat alle manieren van stapelen en kanten wel gebruikt zijn, tovert Cherkaoui opnieuw een caleidoscopisch decor tevoorschijn. Muren, torens, tafels, dominokisten: de gedaanteveranderingen zijn onuitputtelijk. De monniken klauter

Cherkaoui's voorstelling *Sutra* met zeventien vechtmonniken uit Shaolin Foto Hugo Glendinning

ren er als apen overheen en tussen door. Vooral de vliegensvlugge Dong Dong steelt de harten van het publiek met zijn personificatie van een aapje. Dit steeds veranderende decor, gemaakt door Turner Prize-winnaar Antony Gormley,

maakt duidelijk waar het hier om draait: transformatie. Van vorm naar inhoud, van mens naar dier, van dans naar vechtkunst, van theater naar beeldende kunst. Cherkaoui zorgt voor de knipoog als hij zich samen met Dong Dong in een

kist perst en al hun ledematen zich lenig verknopen.

De sfeer in *Sutra* is licht, minder religieus dan in *Foi* (2003), dat over christelijk schuldbesef ging, of *Myth* (2007) over botsende religies en culturen. Minder theater ook,

want er worden geen persoonlijke verhalen verteld over dansers. Nee, de monniken zijn een groep met nauwelijks individualiteit. Als de monniken de vechtbewegingen in een synchrone choreografie uitvoeren, tonen ze vooral geconcen-

treerd hun acrobatisch vermogen. Over de religieuze achtergronden van de kungfu kom je in *Sutra* weinig te weten. Vreemde eend in de bijt is de live gespeelde, negentiende-eeuwse klinkende muziek van componist Szymon Brzóska. Een

westers neoromantisch strikje bij de Chinese monniken: het werkt niet. *Sutra* is vooral een voor het oog verbluffend mooie voorstelling. Na de hitvoorstelling *Zero Degrees* met Akram Khan, is dit een 'Cherkaoui light'. Ook erg lekker.

'The Dark Knight' passeert in VS grens half miljard

LOS ANGELES, 1 SEPT. De nieuwe Batman-film *The Dark Knight* heeft in de Verenigde Staten de omzetgrens van een half miljard dollar gepasseerd. Na *Titanic* (1997) is het de tweede film in de geschiedenis die in de VS zoveel geld opbrengt. *Titanic*, die uiteindelijk 600 miljoen dollar opbracht, deed er echter veertien weken over, en *The Dark Knight* zeven weken. De film draait nog in 3.000 Amerikaanse bioscopen, dus de verwachting is dat de film uiteindelijk meer zal opbrengen dan *Titanic*. Wereldwijd zit de film van regisseur Christopher Nolan inmiddels op een omzet van 900 miljoen dollar. In *The Dark Knight* bestrijdt superheld Batman de demonische crimineel The Joker, gespeeld door de in januari plotseling overleden acteur Heath Ledger. (ANP)

Afscheid Wagner van Bayreuth

BAYREUTH, 1 SEPT. De 88-jarige Wolfgang Wagner heeft donderdag afscheid genomen als festival-directeur van de Wagner Festspiele in Bayreuth. Zaterdag was officieel zijn laatste dag. „Ik hoop dat u de bühne verlaat als een gelukkig mens" zei feestredenaar Peter Emmerich bij het afscheid namens het festival. Wagner leidde sinds 1951 het festival dat in 1876 werd gesticht door zijn grootvader, componist Richard Wagner. Het bestuur zal deze week een opvolger benoemen. Waarschijnlijk wordt het een duo-leiderschap van Wolfgangs dochters Katharina en Eva, maar zijn nichtje Nike maakt ook nog een kansje. (BBC)

Saskia Dommissie wint fotoprijs

AMSTERDAM, 1 SEP. Fotografe Saskia Dommissie heeft de Photo Academy Award voor jonge talenten gewonnen. Ze krijgt een expositie in fotografiemuseum FOAM.